

Koll på NO 4 Utdrag ur lärarhandledning Lärraranvisning punktskrift

Verksnummer: 41182

Den här läraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den.

Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom att visuellt beroende innehåll omarbetas. Målet är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående som de övriga i klassen.

Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Svällpappersbilderna kan klibba ihop och den tryckta punktskriften, i exempelvis innehållsförteckning och nycklar, riskerar att plattas till om de förvaras liggande. Den tillfälliga lukta, som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta, hinner också avta tills de ska användas av eleven.

Har du frågor, eller vill dela med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok, mejla till anpassningsfunktionen@spsm.se.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Läroararvisning

Titel: Koll på NO 4 Utdrag ur läroarhandledning

Författare: Anncatrin Hjernquist

ISBN: 978-91-523-3134-7

Innehåll

Bilaga till läroararvisning punktskrift.....	1
Generella förändringar av boken.....	2
Pedagogiska tips	3
Bildbeskrivningar	5

Bilaga till läroararvisning punktskrift

Till läroararvisningen finns en bilaga som heter **Bilaga till läroararvisning punktskrift**. Det är en PDF där du kan se hur hela boken, sida för sida, är pedagogiskt anpassad och utformad. Filen är i svartskrift och är en exakt spegling av punktskriftsboken vilket innebär exempelvis att förtecken för siffror, versaler, stilsorter och liknande återges. Exempelvis är siffertecknet (p3456) som en grind före siffran, och versaltecknet (p6) som ett understreck före bokstaven osv. Det är också i denna fil som du ser alla eventuella bildbeskrivningar som finns i boken samt om något har utgått osv.

Filen finns att ladda ner på SPSM:s hemsida, <https://webbutiken.spsm.se/>

Sök på bokens titel i SPSM:s butik och ladda ner filen som heter **Bilaga till läroararvisning punktskrift**. Där finns också den här läroararvisningen som PDF.

Observera att Bilagan kan ha ett udda pappersformat, FA44, och det kan påverka möjligheten att skriva ut den. Bäst är att läsa bilagan digitalt.

Generella förändringar av boken

Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.

- Det här är utvalda delar av Lärarhandledningens kopieringsunderlag. Det är inte ett material som eleven själv ska hantera. Du får plocka ihop det eleven behöver för det enskilda tillfället. Det finns därför inte heller någon text som vänder sig Till läsaren.
- Det anpassade materialet har en egen sidnumrering, som inte stämmer med Lärarhandledningen i svartskrift. Du får istället utgå från de olika delarnas namn, dvs. Kap 3 Arbetsblad 5 osv. Du hittar dem i volymerna med hjälp av inbladade sidor med svartskrift.
- Fet eller kursiv markering av text utgår.
- Eleven markerar eller skriver sina svar i stället för att ringa in etc.
- Varje kapitel inleds med en bild där eleven ska rita och skriva om ämnet. Bilderna finns inte med i det anpassade materialet. Beskriv bilden för att ge eleven inspiration.
- Det finns svällpappersbilder till en del uppgifter. Arbetsblad där eleven ska identifiera arter via bild har gjorts om till en annan typ av övning.
- I boken förekommer många Fältstudier/Experiment t ex Studera en myrstack och Vindsnurra. Det finns också bildinstruktioner om hur man ska vika papper osv. Dessa arbetsblad är inte anpassade eftersom situationen i stort behöver anpassas för eleven. För råd och stöd hänvisas till RC-SYN, www.spsm.se.
- Eleven behöver tillgång till en karta över Sverige och faktaböcker om t ex svampar, blommor och djur. För djurbilder finns tex Djur i Sverige.
- I boken finns uppgifter där eleven ska rita/färglägga. Där ges eleven möjlighet att med beskriva med ord i stället.
- Många uppgifter är som sagt förändrade. Titta i Bilaga till läraranvisning punktskrift för att tydligt se hur uppgifterna är anpassade.

Pedagogiska tips

I detta avsnitt hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.

- För att en elev med svår synnedsättning ska få bästa tänkbara behållning av undervisningen är det mycket bra om man kan ta en **kort enskild** genomgång innan man har helklassgenomgång. Då kan man välja ut moment som exv. är abstrakta och behöver förtydligas taktilt. Detta kan ske separat eller tillsammans med genomgång av de taktila bilder som finns till vissa av uppgifterna.
- Svällpappersbilderna. Tänk på att eleven troligen inte har tränat så mycket på att tolka taktila bilder. Passa då på att ta tillfället i akt att träna detta individuellt innan genomgången av bilden med hela klassen. På så sätt har eleven en viss förförståelse och får användning av sina nya kunskaper flera gånger. Det gäller att ta till vara på alla tillfällen som naturligt dyker upp i undervisningen så att eleven känner att detta är något som man måste kunna och har användning av. Det behövs att man lägger ner mycket tid på att träna att avläsa taktila bilder då det är abstrakt och svårt att snabbt få grepp om. Ju tidigare en elev med synnedsättning får denna träning, som ett naturligt inslag i undervisningen, desto bättre.
- Det finns ett fåtal bildbeskrivningar. Dessa kan dock aldrig ge exakt samma information som de seende eleverna får genom att se på bilderna, samtala därför om bilderna och ge den extra information som eleven med synnedsättning kan ha nytta av för att få samma förståelse för bilderna/texterna som de seende eleverna.
- Ritmuffen är ett bra hjälpmedel då det saknas taktila bilder exv. en daggmask. Rita en **enkelt** skiss. Skala bort all onödig information. Man kan även göra det enkelt för sig genom att göra en kopia av den bild man vill rita genom att kopiera den i skolans kopiator. Sedan är det bara att stoppa in den kopierade bilden i ritmuffen. Fyll i de konturer som Du anser behövs för förståelsen och skriv sedan den text som eleven behöver genom att sätta in ritmuffen i elevens Perkinsmaskin. Gör gärna en "Nyckel med förkortningar" så kan man få med lite mera information på ritmuffsbilden. Nu finns även Blackboard (bestnr: 10326). Det är en ritplatta där man snabbt och enkelt kan framställa taktila bilder. Man beställer den hos SPSM. Det finns filmer på YouTube om hur den används. Sökord på YouTube: Sensational blackboard.
- Visa med riktigt material t ex olika frön, växter och svampar om det finns tillgång.
- Glöm inte att ett besök ute i naturen är av stor betydelse för en elev med synnedsättning då de inte har samma möjligheter att genom synen få kunskap utan att de medvetet registrerar det. Ett exempel är: Hur högt kan ett träd bli? Förlägg gärna delar av undervisningen ute i naturen eller ta in naturen i klassrummet. Visa t ex olika växter, kottar mm.

- Experimenten kräver kanske lite mera förberedelse för att de ska bli optimala för eleven med synnedsättning. Utgå hela tiden från den enskilde eleven och dennes synnedsättning. Vissa uppgifter kan kräva att en vuxen är med och förklarar och berättar vad som händer. Man kan inte alltid förvänta sig att klasskamraterna ska komma ihåg att berätta och dela med sig av det de ser. Ibland kan man fördela arbetsuppgifterna. Om eleven med synnedsättning inte kan utföra själva experimentet kanske han/hon exempelvis kan föra protokoll på sin dator så kan gruppen lämna in ett snyggt, skrivet resultat.
- Tänk på att det tar **längre tid** för en elev med svår synnedsättning att läsa igenom texterna, tolka svällpappersbilder och att läsa igenom bildbeskrivningarna kräver extra tid.
- Vid prov har eleven med synnedsättning också rätt att få **mera tid** till sitt förfogande.

Bildbeskrivningar

Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

11

Svartvitt foto av en näbbmus. Den har tät kort päls och små nästan kala runda öron. Nospartiet är långt och smalnar av så det liknar en näbb till formen.

19

Tecknad glasburk med grus i botten och fem streckmarkeringar på sidan för de olika lagren.

22

Tecknad skosula sedd underifrån.

41

Svartvitt foto av en mullvad sedd framifrån. Huvudet och frambenen sticker upp ur en jordhög på marken. Frambenen är korta och de kraftiga tassarna hålls rakt ut från kroppen. På tassens syns fem långa klor. Mullvaden ser ut att blunda och har korta morrhår runt nosen.

42

Svartvitt foto. Närbild på en huggorm. Pupillen liknar en smal lodrät skåra.

43

Svartvitt foto av en fjällräv som kurat ihop sig i snön. Bara ögonen och nosen syns tydligt. Den täta vita pälsen syns knappt mot snön.

49

Tecknad skiss av rotern sedd snett från sidan. Den liknar ett kors med fyra vingar. Vingarnas långsidor har vikts uppåt på ena sidan och nedåt på andra sidan. Rotorns mitt sitter fast ytterst på en pinne. Den nedre delen av pinnen är placerad i centrum av en trådrulle. En hand drar i en tråd som snurrats många varv runt pinnen.

61

Teckning av tre barn. En pojke och en flicka ställer frågor till en annan pojke.

66

Svartvit tecknad geting, med omväxlande ljusa och mörka tvärränder på bakkroppen.

66

Svartvit tecknad skalbagge (fyrbandad blombeck), med omväxlande ljusa och mörka tvärränder på ryggen.

73

Tecknad smörblomma och sol. Tre pilar pekar mot växten, en mot blomman, en mot bladen och en mot roten.